

Ромският момък и израилът който вадел душите

Йосиф Нунев

Имало навремето ромски момък на име Гоман. Баща му се споминал рано и той израснал в немотия при бедната си майчица.

Раснал Гоман, та пораснал и станал красив и трудолюбив момък. Добре, ама като се заергенил, залюбил едно добро комшийско момиче и решил да се ожени за него. Един ден рекъл на майка си:

- Майко, иди при нашите комшии и поискай дъщеря им за снаха.

Послушала го бедната женица и отишла една вечер у съседите. Правила каквото правила, думала каквото думала, върнала се едва призори и рекла окахърено:

- Комшиите склониха да им станеш зет, синко! Но с какво ще вдигнем сватбата, като сме толкова бедни?

- Не се кахьри за това, майко! - усмихнал се Гоман. - Млад съм и ще тръгна още утре по белия свят да си търся късмета. Ако ми е писано, все нещичко ще припечеля - и за сватба ще има, и къща да въртим. а главеницата ми, ако наистина ме люби, ще ме чака не една, а цели три години.

Речено-сторено. Благословила го майка му рано-рано на другия ден. Само с торбичка хляб Гоман поел на дълъг път. Вървял момъкът, вървял без да спира цял ден и привечер стигнал до една гъста гора. На полянка сред дърветата видял самотна колибка, от която мъждукала светлинка. Свърнал момъкът към нея и плахо почукал по вратата.

- Влизай, момко! Не се страхувай! - чул се силен глас отвътре.

Гоман свалил торбичката от рамо и отворил вратата. Вътре нямало никой и той учудено се заоглеждал. Освен масичка, миндерче, стомна и метличка, в стаичката нищо друго не се виждало.

- Кой живее тука? Покани ли ме някой да отворя? - попитал учуден Гоман.

Изведнъж пред момъка се появил белобрад старец и запитал:

- Къде си тръгнал през гората, момко?

- Работа си търся, дядо! - отговорил момъкът.

Старецът го въвел вътре и Гоман без да чака покана, разказал всичко на непознатия човек.

- Искаш ли да останеш тук и да се грижиш за моя дом - предложил непознатият и добавил - ще ти плащам добре, ако се справиш с работата и ще останеш доволен от мен.

Двамата се спазарили и момъкът останал да работи. Старецът ходел където ходел, правел каквото правел, но всяка сутрин се връщал в колибката си. Момъкът му поливал от стомната с вода, а после подавал кърпата за бърсане. След това старецът изваждал една вълшебна пръчка, удрял я по масата и тя се пълнела с храни и лакомства за целия ден. Винаги двамата закусвали заедно. После домакинът изчезвал нанякъде, за да се появи отново на другата заран.

Като останел сам, момъкът покривал софата с месалче и премитал стаята с метличка. Това правел по три пъти на ден: след всяко хранене върху масичката. Често старецът се връщал с опръскани от кръв ръце, но никога Гоман не се решил да го попита за това.

Така ден след ден, годината се изтърколила. После още една и още една. Изминали три години, откакто момъкът напуснал своя дом и вярно служил на непознатия човек. Бил спечелил достатъчно жълтици и мислите му вече бягали към любимата му главеница и старата му майчица. Старецът разбрал това и една сутрин рекъл:

- Е, хайде момко! Дойде време да ти се изплатя, както ти се подобава и да се разделим по живо и по здраво. Доволен съм от тебе и ако някой път решиш отново да се върнеш, вече знаеш къде да ме намериш.

Напълнил му старецът торба с жълтици и го изпроводил да си върви. Тръгнал Гоман към дома си и се замислил дълбоко:

„А бе, аз какво направих сега? Три години работих при човека, цяла торба с жълтици ми напълни, а пък аз дори не зная името ми. Ще ми се смеят всички хора, а и майка ми ще ме упрекне за това. Я, да се върна пак и да го попитам.“

Речено-сторено. Върнал се Гоман пак при стареца, а той още отдалече му се закарал:

- Хайде, момко! Върви си сега по пътя, че път те чака!

- Няма да мръдна от тук, докато не разбера кой ми напълни торбата с жълтици. Нали ще ми се смеят хората и майка ми ще ме упрекне за това. Кажи ми кой си и ще си тръгна веднага - настоявал момъкът.

- Добре! - отстъпил старецът. - Щом искаш да узнаеш кой съм: иди ей в онова село. Почукал на третата порта и се помоли за хлебец и подслон. Там лежи болен старец и поискай да го видиш.

Отишъл Гоман в селото и почукал на третата порта.

- Върви си по пътя, човече! Какво търсиш по това време при нас! Махай се докато си още жив! - чуvalи се гласове отвътре.

- Искам хлебец и подслон, добри хора! - примолил им се момъкът - И болният да видя, пък може и да му помогна с нещо.

Наместо отговор, гореща вода посипали върху му. Едва не го опарили под дрехите.

- Е, момко! - появил се отнейде старецът. - Сега и двамата ще влезем, но никой няма да ни види. Дано разбереш кой съм.

И двамата станали невидими и влезли при болния. Момъкът се свил в един ѿгъл, а старецът направо започнал да работи. Извадил един ченгел, пъхнал го в устата на болния човек и с всичко сила започнал да тегли. Той теглел - човекът викал, той теглел - човекът хъркал, докато му измъкнал душата. А през това време Гоман само гледал и от страх ни гък-ни мък. Старецът приключил и двамата с момъка излезли навън.

- Е, сега разбра ли кой съм? - попитал израилът душевадник.